

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0523U100222

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-11-2023

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ МОН України від 20.12.2023 № 1543

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степаненко Оксана Василівна

2. Oksana V. Stepanenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 12.00.08

Назва наукової спеціальності: Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-11-2023

Спеціальність за освітою: 8.03040101 Правознавство

Місце роботи здобувача: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41.086.06

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77.25

Тема дисертації:

1. Теорія і практика кримінально-правової охорони особи від домашнього насильства
2. Theory and practice of criminal law protection of a person from domestic violence

Реферат:

1. Дисертація є першим в українській науці кримінального права спеціальним комплексним дослідженням теоретичних та практичних проблем кримінально-правової охорони особи від домашнього насильства. У дисертації запропоновано якісно нову цілісну законодавчу модель кримінальної заборони домашнього насильства, шляхом градації рівня суспільної небезпеки даного діяння на кримінальний проступок, який має місце в разі вчинення несистематичного домашнього насильства з настанням відповідних наслідків для потерпілого, основний склад – злочин, який передбачає вчинення домашнього насильства щодо двох чи більше осіб або систематично та відповідні наслідки, а також кваліфікований та особливо кваліфікований склади – у разі настання більш тяжких наслідків, де поняття систематичності та тяжких наслідків розкривається у примітці до статті. На підставі аналізу теоретичних розробок запропоновано визначення поняття кримінально-правової охорони особи від домашнього насильства, як комплексу кримінально-правових засобів (кримінальне законодавство) та методів кримінально-правової політики (криміналізація та декриміналізація, пеналізація та депеналізація), які визначаються шляхом нормативного регулювання й

упорядкування суспільних відносин та спрямовані на забезпечення ефективного захисту особи від домашнього насильства та мінімізацію проявів таких протиправних посягань. Аргументовано, що кримінально-правова охорона особи від домашнього насильства є складовою державної охорони сім'ї, що цілком узгоджується з принципом невтручання у приватне життя. Встановлено, що кримінально-правова охорона особи від домашнього насильства в період дії воєнного стану потребує підвищеної уваги, в силу того, що особи, які найчастіше є жертвами домашнього насильства (жінки та діти) належать до цивільного населення, які в періоди збройних конфліктів потребують особливої охорони. На основі аналізу української доктрини із зазначеної та суміжних проблематик, виокремлено етапи науково-теоретичного становлення питань кримінально-правової охорони особи від домашнього насильства у вітчизняній науці кримінального права: період становлення наукового інтересу, коли домашнє насильство не становило самостійного предмета дослідження (з 1991 р.); період активізації наукових пошуків та нормативного закріплення категорії «насильство в сім'ї» (з 2001 р., від дати прийняття Закону України «Про попередження насильства в сім'ї»); період дослідження «домашнього насильства» як одного із проявів «гендерно зумовленого насильства», а також закріплення кримінально-правової заборони домашнього насильства (з 2017 р., від дати прийняття Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»); сучасний період (з 2022 р., від дати ратифікації Верховною Радою України Стамбульської конвенції), який характеризується активними науковими пошуками, застосуванням передового міжнародного та європейського досвіду з метою належної кримінально-правової охорони особи від домашнього насильства в умовах воєнного стану. Обґрунтовано, що ключовими характеристиками правової охорони особи від проявів домашнього насильства відповідно до положень міжнародно-правових документів є невід'ємність прав людини, невідворотність відповідальності, недопустимість дискримінації, превентивна дія, державна відповідальність за протидію домашньому насильству.

2. The thesis proposes a qualitatively new holistic legislative model of the criminal prohibition of domestic violence by grading the level of public danger of the act into a criminal offense that occurs in the case of non-systematic domestic violence with the onset of corresponding consequences for the victim. The main structure is a crime that involves relatively two or more persons or systematically and corresponding consequences, as well as qualified and especially qualified personnel, in the event of more severe consequences, where the concept of systematicity and severe consequences is defined in a note to the article. Based on the analysis of theoretical developments, a definition of the concept of criminal legal protection of a person from domestic violence is proposed as a complex of criminal legal means (criminal legislation) and methods of criminal legal policy (criminalization and decriminalization, penalization and depenalization), which are determined through normative regulation and streamlining public relations and are aimed at ensuring effective protection of individuals from domestic violence and minimizing the manifestations of such unlawful attacks. It is argued that the criminal legal protection of a person from domestic violence is an integral part of the state protection of the family, which is fully consistent with the principle of non-interference in private life. It has been established that the criminal legal protection of a person from domestic violence during martial law requires increased attention, since persons who are most often victims of domestic violence (women and children) belong to the civilian population during periods of armed conflicts and require special protection. Based on the analysis of the Ukrainian doctrine on this and related issues, the stages of scientific and theoretical development of issues of criminal legal protection of individuals from domestic violence in the domestic science of criminal law are highlighted: the period of formation of scientific interest, when domestic violence was not an independent subject of research (since 1991); the period of intensification of scientific research and normative consolidation of the category "domestic violence" (since 2001, from the date of adoption of the Law of Ukraine "On the Prevention of Domestic Violence"); the period of research into "domestic violence" as one of the manifestations of "gender-based violence", as well as the consolidation of the criminal law prohibition of domestic violence (since 2017, from the date of adoption of the Law of Ukraine "On Preventing and Combating Domestic Violence"); the modern period (from 2022, from the date of ratification of the Istanbul Convention by the Verkhovna Rada of Ukraine), characterized by active scientific research, the application of best international and European practices for the purpose of adequate criminal legal protection of individuals

from domestic violence under martial law. It is proven that the key characteristics of the legal protection of a person from manifestations of domestic violence in accordance with the provisions of international legal documents are: the inalienability of human rights; the inevitability of responsibility; the inadmissibility of discrimination; preventive action; and state responsibility for combating domestic violence.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

1. Stepanenko O., Stepanenko A., Israielian A. Reconciliation of the Parties as a Way to Solve the Criminal-Legal Conflict. Amazonia Investiga. 2020. Vol. 9(28). P. 288-295. <https://doi.org/10.34069/AI/2020.28.04.32>
2. Stepanenko O., Stepanenko A., Shepotko M. Criminal Liability for Provoking Bribery. Cuestiones Políticas. 2021. Vol. 39, Issue 69. P. 492-512. DOI: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.3969.31>
3. Phenomenology of domestic violence / O. Stepanenko, A. Stepanenko, A. Kolodina, P. Kaminskyi, O. Staurska. Revista Amazonia Investiga. 2023. Vol. 12, Issue 64. P. 101-108. (Web of science Core Collection). DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2023.64.04.9>
4. Establishment of international legal regulation on the criminal-legal combat against domestic violence / O. Stepanenko, A. Stepanenko, V. Boichenko, O. Pavlova. Revista Amazonia Investiga. 2023. Vol. 12, Issue 63, P. 198-205. (Web of science Core Collection). DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2023.63.03.18>
5. Степаненко О. В. Правова природа інституту звільнення від кримінальної відповідальності. Електронне наукове видання «Юридичний науковий електронний журнал». 2017. № 6. С. 317-320. URL: http://lsej.org.ua/6_2017/6_2017.pdf
6. Степаненко О. В., Камінський П. В. Особливості кримінальної відповідальності за готування до кримінального правопорушення та за замах на кримінальне правопорушення. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. 2019. № 38 С. 128-130.
7. Степаненко О., Агапова К. Кількісний критерій систематичності як ознака домашнього насильства. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 4. С. 323-327.
8. Степаненко О. В., Колодін Д. О. Щодо проблем кваліфікації домашнього насильства. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. № 3. С. 343-346. URL: http://www.lsej.org.ua/3_2020/84.pdf
9. Степаненко О. В., Степаненко А. С. Щодо питань кваліфікації кримінальних правопорушень пов'язаних з домашнім насильством. Правові горизонти. 2020. Вип. 23 (36). С. 56-61.
10. Степаненко О. В., Хімченко С. А. Економічне домашнє насильство: визначення та питання кваліфікації. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». 2020. № 45. С. 112-115.
11. Степаненко О. В., Колодін Д. О. Кваліфікація кримінальних правопорушень при конкуренції кримінально-правових норм. Право і суспільство. 2022. № 2. С. 222-227.
12. Степаненко О. В., Колодін Д. О. Порівняльний метод в кримінально-правовому дослідженні. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2022. № 1. С. 181-185
13. Степаненко О. В. Стан наукових досліджень питань кримінальної відповідальності за домашнє насильство. Юридичного наукового електронного журналу. 2022. № 9. С. 441-445. URL: http://lsej.org.ua/9_2022/109.pdf

- 14. Степаненко О. В. Кримінальні правопорушення, пов'язані з домашнім насильством. Правова позиція. 2022. № 2 (35). С. 141-146.
- 15. Степаненко О. В. Феноменологія домашнього насильства. Правова позиція. 2022. № 4 (37). С. 202-207.
- 16. Степаненко О. В. Кібернасильство як форма домашнього насильства. Держава та регіони. Серія: Право. 2022. № 4 (78). С. 224-228.
- 17. Степаненко О. В. Соціальна обумовленість криміналізації домашнього насильства. Правові новели. 2023. № 19. С. 331-338.
- 18. Степаненко О. В., Колодін Д. О. Кваліфікація кримінальних правопорушень: поняття та значення. Держава та регіони. Серія: Право. 2023. № 1. С. 169-173.
- 19. Степаненко О. В., Колодін Д. О. Щодо питання методології наукових досліджень проблем кримінального права. Київський часопис права. 2023. № 1. С. 289-293.
- 20. Степаненко О. В. Щодо кримінально-правової охорони особи від домашнього насильства. Юридичний вісник. 2023. № 2. С. 64-69.
- 21. Степаненко О. В. Кримінальна заборона проявів домашнього насильства за законодавством зарубіжних країн. Юридичний бюлетень. 2023. № 29. С. 356-361.
- 22. Степаненко О. В. Психологічне насильство як форма домашнього насильства. Нове українське право. 2023. № 3. С. 155-159.
- 23. Степаненко О. В. Заохочувальні заходи в системі заходів кримінально-правового характеру у разі вчинення кримінального правопорушення, пов'язаного з домашнім насильством. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2023. № 2. С. 168-173.
- 24. Степаненко О. В. Щодо призначення покарання за кримінальні правопорушення, пов'язані з домашнім насильством. Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. праць / Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса, 2023. № 99. С. 122-127.
- 25. Степаненко О. В. Правова природа інституту звільнення від кримінальної відповідальності. Гуманізація кримінальної відповідальності та демократизація кримінального судочинства : матеріали Міжнар. науково-практич. симпозіуму (м. Івано-Франківськ, 18-19 листоп. 2016 р.). Івано-Франківськ : Редакційно-видавничий відділ Івано-Франківського ун-ту права ім. Короля Д. Галицького, 2016. С. 264-267.
- 26. Степаненко О. В. Систематичність як ознака домашнього насильства. Правові та інституційні механізми забезпечення розвитку України в умовах європейської інтеграції : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 18 травня 2018 р.). Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2018. С. 204-206.
- 27. Степаненко О. В. Вчинення злочину вперше як підстава звільнення особи від кримінальної відповідальності. Юриспруденція в сучасному інформаційному просторі : матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. (1 березня 2019 р.). Т. 1. Тернопіль : Вектор, 2019. С. 379-381.
- 28. Степаненко О. В. Класифікація кримінальних правопорушень в аспекті запровадження кримінальних проступків. Кримінальне правопорушення: національний та зарубіжний вимір : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (24 травня 2019 року, м. Одеса). Одеса : Юрид. літ., 2019. С. 90-92.
- 29. Степаненко О. В. Кількісний критерій систематичності як ознаки домашнього насильства. Правове життя сучасної України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 15 трав. 2020 р.) : у 3 т. Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2020. Т. 3. С. 136-139.
- 30. Степаненко О. В. Економічне домашнє насильство: питання кваліфікації. Сучасне право в епоху соціальних змін : матеріали ХІ Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 26 лютого 2021 р. / Нац. авіац. ун-т [та ін.]. Тернопіль : Вектор, 2021. С. 350-354.
- 31. Степаненко О. В. Темпоральні характеристики систематичності як ознаки домашнього насильства. Наука та суспільне життя України в епоху глобальних викликів людства у цифрову еру (з нагоди 30-річчя проголошення незалежності України та 25-річчя прийняття Конституції України) : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 21 трав. 2021 р.) : у 2 т. / за заг. ред. С. В. Ківалова. Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2021. Т. 2. С. 187-190.

- 32. Степаненко О. В. Реалізація принципу доцільності в кримінальній правотворчості. Кримінально-правова правотворчість: визначення та значення : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 28 травня 2021 р.). Одеса, 2021. С. 211-214.
- 33. Степаненко О. В. Окремі питання кваліфікації домашнього насильства. Європейський вибір України, розвиток науки та національна безпека в реаліях масштабної військової агресії та глобальних викликів XXI століття» (до 25-річчя Національного університету «Одеська юридична академія» та 175-річчя Одеської школи права) : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (м. Одеса, 17 червня 2022 р.) : у 2 т / за заг. ред. С. В. Ківалова. Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2022. Т. 2. С. 288-292.
- 34. Степаненко О. В. Стан наукових досліджень проблем кримінальної відповідальності за домашнє насильство. Кримінально-правові, кримінологічні та кримінально-виконавчі заходи попередження злочинності : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 25 листопада 2022 р.). Одеса : ОДУВС, 2022. С. 117-120.
- 35. Степаненко О. В. Становлення та розвиток національного законодавства з кримінально-правової протидії домашньому насильству. Завдання кримінального права в умовах надзвичайного стану : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 25-річчю утворення Національного університету «Одеська юридична академія» (Одеса, 9 грудня 2022 року) / уклад.: Є. Л. Стрельцов, В. П. Кедик ; відп. ред. Є. Л. Стрельцов ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.», Півден. регіон. центр НАПрН України [та ін.]. Одеса, 2022. С. 91-92.
- 36. Степаненко А. С., Степаненко О. В. Щодо окремих питань доказування домашнього насильства. Доктринальні та правозастосовні проблеми кримінального процесу, детективної та оперативно-розшукової діяльності : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присв. 10-й річниці набуття чинності Кримінального процесуального кодексу України (м. Одеса, 9 грудня 2022 р.) / уклад.: Л. І. Аркуша, О. О. Торбас, В. А. Завтур ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса, 2022. С. 151-154.
- 37. Степаненко О. В. Кримінальні правопорушення пов'язані з домашнім насильством. Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 19 трав. 2023 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. Одеса : Юридика, 2023. Т. 2. С. 223-226.
- 38. Степаненко О. В. Кібернасильство як форма домашнього насильства. Україна – ЄС: питання гармонізації кримінального та кримінального процесуального законодавства : матеріали круглого столу (22 червня 2023 року) / упор. І.В. Гловюк, Н.Р. Лашук ; Львів. держ. ун-т внутріш. справ. Львів, 2023. С. 52-55.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U001842, 0122U000266

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стрельцов Євген Львович

2. YEVHEN L. STRELTSOV

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гришук Віктор Климович

2. VIKTOR K. HRYSHCHUK

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західний науковий центр Національної академії наук України і Міністерства освіти і науки України

Код за ЄДРПОУ: 19170696

Місцезнаходження: вул. Матейка, буд. 4, Львів, 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вереша Роман Вікторович

2. ROMAN V. VERESHA

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Товариство з обмеженою відповідальністю "Академія адвокатури України"

Код за ЄДРПОУ: 22928626

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 27, Київ, 01032, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пономаренко Юрій Анатолійович

2. Uriy A. Ponomarenko

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Аркуша Лариса Ігорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Аркуша Лариса Ігорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Волошина Владлена Костянтинівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна